

HEROLDEN

MEDLEMSBLAD FOR SCT. GEORGS GILDERNE I ÅRHUS

74. ÅRGANG NR. 8

NOVEMBER 2016

GILDETID**1. /7. GILDE.****Mandag d. 24. oktober kl. 19.30.**

Ole viser billeder fra Buenos Aires,
Iguazú og Rio de Janeiro.
Ulla står for traktementet.

Mandag d. 28. november kl. 13.00.

Julemøde hos Jytte og Hans i Tranbjerg.
Husk drikkevare og gave til spillet.

2 GILDE**Onsdag d. 23. november.**

Fredslyset. Se Sct. Georg. for oktober.

Mandag d. 28. november kl. 19.30.

Gildemøde i Sognegården på Tyre-
godsvej.

Lørdag d. 3. december kl. 13.00.

Julefrokost i Lokalcentret
Rymarken 120, 8210 Aarhus V.

4. GILDE**Torsdag d. 24. november.**

Julestue i Langenæskirken.

Mandag d. 20. februar. 19.00.

Gildehal i Langenæskirken.

"Strøget i smilets by" v/Lars Svendsen.

5. GILDE**Mandag d. 14. november kl. 19.00.**

Gildemøde i Egå Sognegård.

Foredrag "Bondeliv og Flik-Flak" v. Aage
Christensen.

Fredslyset hentes, se nærmere i Herolden.

6. GILDE**7. november kl. 19.30.**

Gildemøde. Vi mødes i Langenæs Kirken.

Aftenens emne er gildernes fremtid.

Bente Bigum fra 2. Gilde har lovet at
hjælpe os gennem gruppearbejde og frem-
læggelse.

8. GILDE**Søndag d. 6. november.**

Dansk Flygtningehjælps indsamling (8.
Gildes team).

Onsdag den 23. november.

Fredslys arrangementet i Aarhus (Se He-
rolden).

Søndag den 27. november.

Ellevang Kirke. Fredslyset bringes til Høj-
messen l. søndag i advent

Mandag den 28. november.

i Ellevang Sognegård.

Julestue – nærmere følger.

9. GILDE**Onsdag d. 9. november kl. 13.30.**

Sangeftermiddag. Medbring venligst jeres
sangbøger til "mærkning".

Onsdag d. 23. november kl. 10.00.

Fredslyset kommer til Aarhus m/Andagt i
Katolsk Vor Frue Kirke.

10. GILDE**Tirsdag d. 8. november.**

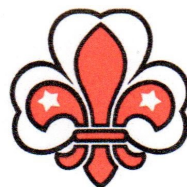
Gildehal. Tid og sted følger.

Tirsdag d. 6. december.

Besøg i Århus Arrest, med fredslyset.

FRIMÆRKELAUGET**Torsdag d. 10. november kl. 19.15.**

Vi mødes i DDS's spejderhytte i Tran-
bjerg, hvor Knud Greve med en filateli-
stisk vinkel vil fortælle historier om Hør-
ning og omegn. Bemærk at dato er flyttet
fra oprindeligt 3. november.

HUSK**lederarrangementet****Torsdag den 3. november 2016, kl. 18:45 på Diakonhøjskolen.**

MEDLEMSNYT

Ny mail-adresse:

Erik Hennings, 5. Gilde.
Hennings.Hornslet@gmail.com

Fødselsdage:

08-11-16 Kjeld Hedelund Jørgensen,
4. G. 75 år.
28-12-16 Jørgen Kristiansen,
4. G. 80 år.

Nyt telefonnummer:

Erik Birkholm Nielsen, 4. Gilde
20 40 86 63
Fastnet telefon er nedlagt

Adresseændring:

Kjeld Hedelund Jørgensen, 4. Gilde
J. P. Larsens Vej 118, 4., 2.
8220 Brabrand
Mobil 30 62 27 92
Fastnet telefon er nedlagt

Fredslyset i Aarhus

Onsdag den 23. november 2016

Kl. 10:00 Afholdes der en andagt i Katolsk Vor Frue Kirke, Skt. Knuds Torv, Aarhus. Som en del af andagten kan alle, som har medbragt deres egen lygte få overført Fredslyset. Det er fra denne andagt Sct. Georgs Gilderne i Danmark sender Fredslyset rundt i landet i form af 6 "stafetter".

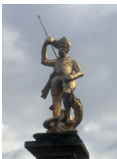
Kl. 15:00 Ankommer Fredslyset til Aarhus Rådhus, hvor en af rådmændene vil tage imod. Her vil der desuden blive serveret kaffe, og ligeledes vil der være mulighed for at få tændt Fredslyset i medbragte lamper.

Kl. 17:00 Modtages Fredslyset i Vor Frue Kirke, Vestergade. Efter andagten her, vil Fredslyset blive tændt i krypten, som er resterne af den oprindelige domkirke i Aarhus. Også her vil der blive mulighed for at få tændt Fredslyset i egne medbragte lamper.

Fredslyset

Alle er velkomne

Forsidemotivet denne måned

er hjembragt af
Arne Hvid Christiansen, 9. Gilde.
og viser en fontæne der står foran
Georgenkirchen i Eisenach i Tyskland.

REFERATER

2. GILDE

Mandag den 26. september havde 8. Gilde inviteret os delvis hjemløse i 2. Gilde til fælles samvær i Ellevang Sognegård.

Efter at vi havde konstateret, at Ellevang ikke var længere væk, end at pas og visum kunne undgås, havde gildemester sagt ja til arrangementet.

Meningen var, at vi i fællesskab skulle behandle landsgildets oplæg til "Spejderideen for voksne". Et samtale-spil i grupper, som gerne skulle give gode og nye ideer til brug for landsgildeledelsen. Vores egen DUS Bente Bigum skulle give oplæg og lede diskussionen.

Et ambitiøst projekt, dels for landsgildeledelsen og dels for os i gilderne. Nu var vi heldigvis samlet og blandet, så intet i grupperne var bestemt på forhånd, så godt kender vi trods alt ikke hinanden. Så diskussionerne gik godt i grupperne, så alle nåede frem til et svar på spørgsmålene nogenlunde i enighed. En ting var dog givet på forhånd:

Det var 60-70 år siden vi havde været aktive spejdere, men vores tilknytning til de aktive var meget forskellig for tiden derefter. Det medførte selvfølgelig nogen forskellig opfattelse af fakta. Grupperne svar var på nogle spørgsmål meget sammenfaldende, mens de på andre afveg en del, men en af forklaringer kan være en forskellig opfattelse af spørgsmålene.

Aftenen sluttede med sange, smørrebrød og kage, mens DUS'en

gennemgik vore svar. Tak til 8. gilde for en god aften i godt selskab.

Klavs

4. GILDE

Den 19. september 2016 kunne gildemester Jette Jørgensen (JJ) byde velkommen til årets første gildehal.

I sin gildemestertale fortalte JJ, at hun lige havde været til 50 års jubilæum i Hadsten Gildet, et gilde vi havde været fadder til.

Og hvad skete der for 50 år siden, bl.a. grundlagde Keld Heick "Keld og the Donkeys", Carmen curlers blev opfundet, ordet skatteundersøgelse kom dette år, prinsesse Margrethe blev forlovet med grev Henri de Laborde de Monpezat, Jens Otto Krag er både stats- og udenrigsminister og udtaler efter valget, "Man har et standpunkt til man tager et nyt". Ja sådan var der mange ting, som vi alle kunne huske.

Herefter læste JJ talen op, som hun havde holdt til jubilæet. En tale, som stadig kunne vække minder hos nogle af 4. Gildes medlemmer. Efter gildemestertalen holdt Kjeld Gade Sørensen 5 min. Sct. Georg over sangen "Jeg ved en lærkerede, jeg siger ikke mer", og vi sluttede med at synge sangen.

Hanne Holten blev derefter optaget i 4. Gilde, hun har ikke selv været spejder, men har deltaget aktivt i de 55 år Arne har været medlem, så vi kender hende allerede, hjertelig velkommen til Hanne. Kjeld Hedelund, stadsgildemester ønskede Kjeld Gade Sørensen tillykke med 50 års jubilæet d. 21. juli i år og overrakte Kjeld nålen og 3 flasker vin.

Efter gildehallen bød Poul Kalle-sø Hanne Holten velkommen i 4. Gilde, og sagde, at den eneste forskel frem-

over bliver, at vi nu hilser på hinanden med venstre hånd, og at Hanne deltager i gildehallerne. Kjeld Hedelund bød også velkommen og opfordrede til, at der kom flere nye gildebrødre, da han og Poul havde fået en lækker, dejlig middag hos Hanne.

I eftergildehallen havde vi besøg af Anette Bergulf og hendes mand Klaus, som blev introduceret af Niels Blicher, der havde været spejder med Anettes far. Anette og hendes mand fortalte om "Jamboreen i Japan" og de startede med at hilse på japansk, hvor man bukker for hinanden.

Jamboreen afholdes hvert 4. år, og 3 år før nedsættes et udvalg til at organisere turen, og man fandt hurtigt ud af, at det skulle være en 3 ugers tur, når nu man skulle flyve så langt. Selve Jamboreen varede i 10 dage, Allerførst skal der laves et budget, som jo er afhængig af hvor mange deltagere der kommer, turen kostede 26.000 per mand også for lederne.

Man betaler en jamboree fee, hvor man inddeler landene i 4 kategorier afhængig af BNP. Da ansøgningsfristen var udløbet var der tilmeldt 465 danskere. Mange af de andre lande har uniformer, så når hollænderne kommer, er de alle orange, og USA er i kakiuniformer, men i Danmark er der 5 forskellige uniformer, så for at være ens lavede man et tørklæde i rødt med det grønlandske og færøske flag i kanten.

Et rejsebureau blev kontaktet, og de lavede en bog med, hvad man kunne se, og hvilke tog og hvilke busser, der gik og sådan en bog fik hver trop. Først så de Tokyo og derefter med hurtigtoget til Koyoto og Osaka, og efter et par dage her videre til lejren, som lå i det sydvestlige Japan i regionen Yamagu-

chi. Hvert land har et telt, hvor man kan lave udstilling og have aktiviteter, DK havde bl.a. en aktivitet med Lego, der var en bemanding på 12 mand hele tiden i teltet, da teltet var meget populært.

En anden aktivitet var skigang, hvor man lærte at arbejde sammen og således også lærte nye spejdere at kende. Alle lande holdt en reception for lederne, DK havde besluttet at gå sammen med de andre nordiske lande og optrådte bl.a. med et H.C. Andersens stykke. Der blev bl.a. serveret rødgrød med fløde, som de først fik, når de kunne sige rødgrød med fløde. Nogen havde haft tørrede bær med i håndbagagen, da man ikke måtte indføre fødevarer.

I lejren var der et lille supermarked, hvor en slog ind på kasseapparatet, en pakkede ind og en tog imod pengene, og alle bukkede flere gange mens det foregik, i Japan betyder indpakningen virkelig meget. Havde hjemmefra spurgt Danish Butter Cookies Kjeldsen, om de ville sponsorere nogle dåser, det ville de ikke, men heldigvis lå der en Tiger butik i Kyoto, hvor der blev bestilt 30 dåser småkager, som stod klar, da de ankom til lejren.

Japanerne var meget interesseret i dåserne, ikke så meget i indholdet. Læsø sydesalt havde også sponsoreret med en kasse med små lærredsposer med salt. Da lejren sluttede, var der afslutning, ligesom der var velkomst.

10 danske troppe deltog og tropene var inddelt geografisk, så de havde mulighed for at ses, når de kom hjem igen.

Herefter så vi lysbillederne fra turen, bl.a. kejserpaladset i Tokyo, og verdens travleste gadekryds i Tokyo. I selve gadebilledet sås meget ofte japa-

nere i kimono, kimonoer som de altså ikke kun bruger til festlige lejligheder.

I Tokyo var der i øvrigt også arrangeret home hospitality, hvor spejderfamilier havde 2 spejdere boende, og hvor de levede som japanerne lever. Desværre var der ikke plads til alle, og derfor var det arrangeret at nogle kom ud i et spejdercenter, hvor der var en del aktiviteter. Lederne skulle lave noget andet i de 3 dage, hvor de var på en helt fantastisk, men ret hård bjergbestigning. Alt i alt en utrolig spændende og fantastisk oplevelse, som man kan glæde sig over resten af livet.

Efter foredraget var der lækker buffet og fri bar betalt af Kjeld Gade Sørensen i anledning af hans 50 års jubilæum.

Birthe

5. GILDE

5. Gilde holdt 28 års Fødselsdag.

Efter at have sunget "Det lysner over agres felt" startede Henning sin gildemestertale med at sige, at den ikke blev ret lang denne aften, men også, at den skulle være en optakt til en film, vi senere på aftenen skulle se.

Til en begyndelse handlede den om især kvinders arbejde gennem tiderne, udsprunget af en historie om hans mor, der som gårdmandskone stod for alt arbejdet i hjemmet med rengøring, madlavning og pasning af børnene. I mange år var dette kvindens primære arbejde, som så senere gennem årene var blevet udvidet til f.eks. sygeplejerske, sosu-assistent, rengøringshjælp med mere, men altid havde kvinderne haft det samme hjemmearbejde ved siden af, således at de nu fik mere travlt end tidligere.

Op gennem tiden udvidedes arbejdsfeltet til også at omfatte arbejde f.eks. i butik, på fabrik, på kontor, og som akademiske medarbejdere i store koncerner, ofte i betroede stillinger. Så egentlig syntes det som om kvinder altid havde arbejdet hårdt og efterhånden var blevet accepteret indenfor de forskellige brancher. Den sidste "bastion" faldt da kvinderne nu også havde erobret sig plads i, var/er som elever på Skoleskibet "Danmark" på lige fod med drengene. Det var det, der ledte frem til aftenens film om skoleskibet "Danmark", som vi skulle se i Eftergildehallen og som er lavet af journalist og forfatter Claus Jacobsen, der for 7 år siden havde været gæst i 5. Gilde.

Efter talen holdt Viggo Pedersen 5 min. Sct. Georg om sit mangeårige arbejde i Danmarks Radio og der igennem sit kendskab til Claus Jacobsen, som han også fortalte om.

Gildehallen sluttede med at vi sang "At række hinanden hånden" og "Der er ingenting, der maner".

Donald havde lavet en liste på 8 punkter, som vi skulle igennem i eftergildehallen, der startede med, at Viggo bød velkommen og introducerede menuen til aftenens spisning – smørrebrød fra Føtex, hertil drikkevarer, øl, vin, vand efter eget ønske. Der ville være kaffe og lagkage efter filmen – det var jo vores Fødselsdagsgildehal.

Under måltidet rejste Nils Liljebjerg sig og, på vegne af 8. Gilde - vores modergilde - ønskede os tillykke med fødselsdagen. Vi havde i dagens anledning besøg af flere medlemmer fra 8. Gilde, hvilket var rigtig hyggeligt.

Efter endnu en sang "Blæsten går frisk over Limfjordens vande" startede så filmen (første del var fra 1985 og anden del fra 2003) om livet om bord for 80 elever, hvoraf der dengang var 3 piger, som var de første piger, der deltog i togterne. I dag er sammensætningen ca. fifty fifty. En spændende film om livet om bord på godt og ondt.

Donald havde derefter lavet en lille konkurrence, som han forklarede hvad gik ud på, og mens vi drak kaffe og spiste lagkage blev der diskuteret ivrigt ved bordene om fødsels-årstal for 4 nævnte personer.

Efter Hennings orientering om stadsgilderådsmøde den 17.11, om Fellow Ship aften i Horsens og transport dertil den 25.10 samt om kommende foredrag i vores eget gildes næste møde den 12.11. blev gildehallen lukket "til tiden" som lovet af Donald, kl. 22 med vor sædvanlige aftensang. Jeg tror, vi alle syntes, vi havde haft en dejlig, oplevelsesrig og hyggelig aften.

Kirsten

6. GILDE

Fonden Danske Veteranhjem købte sidste år en villa på Edvin Rahrsvej i Brabrand. Villaen er tegnet af Friis og Moltke. Den er på 364 kvadratmeter og har en grund på 33.000 kvadratmeter. Villaen er nu "Veteranhjem Midtjylland i Aarhus". Mandag den 3. oktober var 6. Gilde på besøg, for at høre hvad der foregik sådan et sted. Vi blev modtaget af en af rundviserne Britt Korsgård Madsen som meget engageret fortalte og viste rundt. Vi havde selv været udsendt som sygeplejerske i 1994 i Sarajevo. Dette er en stor fordel for hende, da det skaber re-

spekt, at hun ved hvad det betyder at være et sted, hvor der bliver skudt på en.

Villaen har 10 sengepladser og tre badeværelser. Virkelig lækkert hus. Veteranerne har mulighed for at overnatte men max. en uge. Der er ansat en leder på 37 timer. Alt andet foregår via frivillige også rengøring. Der er ca. 70 frivillige og der er døgnbemanding i huset. Man arbejder hen imod at få fagfolk tilknyttet såsom psykologer og socialrådgivere. Alle veteraner kan komme. Der bor ca. 1.000 hjemvendte soldater i Aarhus. De bliver ikke registreret, det er kun antallet af besøg der noteres.

Den store grund er fredet område. Der må ikke engang slås græs. Der ligger en staldbygning på grunden. Den er man i gang med at indrette til værksteder og motionsrum. Da mange veteraner helst vil opholde sig udendørs, vil man senere hen forsøge, at få tilladelse til at opføre sheltere og bålpladser.

De veteraner der bor på veteranhjemmet skal holde sig selv med kost men de frivillige arrangerer fællesspisning. Der har været holdt en sommerlejr og i weekenden var der høstfest.

Der var sket en brist i kommunikationen, for Britt var ikke informeret om at vi kom og at vi var lovet kaffe. Det tog hun med godt humør og stor gæstfrihed, så vi hjalp hinanden med at dække bord imens kaffen blev lavet. Jeg havde medbragt en kage og så hyggede vi os mens vi fik svar på alle vores spørgsmål. Efter et par hyggelige timer sang vi af og skiltes efter en dejlig aften.

Inger A.

8. GILDE

8. Gilde gennemførte mandag den 26. september samtalespillet om "Spejderideen for voksne", som alle gilder i landet jo er opfordret til at behandle på et af deres møder inden udgangen af november.

Initiativet kommer fra landsgildet og det er distrikts gildemestrene i Sjællandsnetværket (gilderne øst for Storebælt) der allerede sidste år efter Landsgildetinget i Køge, blev sat på opgaven at udarbejde et oplæg til dette samtale spil med henblik på i sidste ende at give stof til en brochure, som kan forklare ikke-gildebrødre om "Spejderideen for voksne", og om hvad og hvem vi er i gilderne.

I Århus er det stadsgildets DUS Bente Bigum fra 2. Gilde, der har sat gang i spillet, og vi havde derfor inviteret hele 2. Gilde til også at deltage i vores gildeaften.

Vores gildemester Nils Liljeberg bød velkommen til alle, og efter vi havde sunget et par sange og Nils havde orienteret kort fra det seneste gildemesterstævne, gav han ordet til Bente Bigum.

Vi trak numre, som inddelte os i fire-fem mands grupper, og der blev uddelt skemaer med en række spørgsmål, påstande og holdninger hentet fra indholdet i "Spejderideen for voksne", gildebevægelsens værdigrundlag og formål.

Tiden der var sat af til spillet var ret afmålt, så vi nåede nok ikke helt ud i hjørnerne, men der var livlig snak, diskussion og mange bestræbelser for at give vores bidrag til hvad vi mener om de stillede spørgsmål og hvad vi tror kunne give et klarere billede af

hvem vi er, hvad vi står for og hvad det er vi kan byde på i gilderne.

Alle grupper skulle forklare sig og svarene blev samlet ind, til viderebearbejdning og videre sendelse til Sjællandsnetværket. Det bliver spændende at se, hvad de får ud af det og den brochure der skal barsles med.

Efterfølgende gik snakken livligt om både det ene og andet, og der var vist bred enighed om at fællesmøder en gang imellem er en rigtig god idé. Vi sang flere sange og traktementet var smørrebrød, kaffe og kage og så sluttede vi af med Nu er jord og himmel stille.

Der er også gang i gruppearbejdet. Gruppe 8.1, der arbejder med temaet "Gudeåen", har været på tur til Tangeværket og Elmuseet, og den medbragte proviant blev efterfølgende sat til livs i den smukke natur langs Gudeåen.

Gruppe 8.2 arbejder med Temaet "Karup Å", som nok ikke kaster så mange delemner af sig, som forventet. Vi tænkte på at udforske fiskeriet i Karup Å, men vores ekspert og kender på området Thøger, mente, at ørrederne står tættere i en Put and Take sø. Vi tog derfor til Vestbirk mellem Skanderborg og Horsens, hvor vi tilbragte nogle skønne timer i Fyelsmose Fiskepark.

Man kan boltre i ikke færre end tre søer, i et meget smukt terræn, udstyret med masser af bænke og borde, og stedet kan også byde på små overdækkede træpavilloner m.v., så man hurtig kan komme i tørvejr. Endvidere er der etableret en lille sø, som er velegnet for den helt unge generation. Man kan låne sig frem til fiskestænger og hjul og naturligvis også købe diverse agn og madning.

Der er indrettet borde, hvor man kan rense fangsten, og der stilles også grill til rådighed så vi ristede både pølser og kødlunser, samt nan med flødeskum til dessert. Thøger havde travlt med at instruere i kasteteknik med både blink og spinner, og i hvordan agnen kroges, så fik han selv fisket – ikke meget, men vi havde alle en festlig oplevelse. Om vi fangede noget – nej fiske- ne var for kloges og lader sig ikke fange af urutinerede amatører – med der var masser af fisk – dem ved siden af ... de fangede ørreder og de var store.

Mandag den 10. oktober var vi til Fødselsdags-Gildehal hos 5. Gilde, som fyldte 28 år, og vi overværede en fin gildemestertale og 5. minutters Sct. Georg alt bygget op omkring eftergildehallens spændende indslag - en film om "Skoleskibet Danmark".

Frits

9. GILDE

"Vi er alle lavet af stjernestøv"

Sådan sagde Nicolas E. Janssen til os i 9. Gilde, onsdag d. 12. oktober. Nicolas studerer astrofysik og holder også ofte foredrag på Stenomuseet.

Med sit foredrag i ord og billeder om rummet, gjorde han sit bedste for at gøre det ubegribelige sådan nogenlunde forståeligt.

"Hvis denne kaffekop skal forestille jorden", sagde Nicolas og holdt en kop op, "Ja, så vil hele konfirmandlokalet her være solens størrelse". En dag vil også vores sol brænde ud og gå under. Men, vær ikke bange! Det sker ikke de første mange milliarder af år. Og inden da vil den vokse og sluge jorden helt.

Lysets hastighed er stor, det ved vi. På et sekund kan lyset bevæge sig

flere gange rundt om jorden. På baggrund af den viden lyder afstanden i rummet fantastisk: uanset, hvor man vil befinde sig i rummet, vil der til hver en tid være en radius på 14 millioner lysår til alle sider, inden man ser en horisont. Rummet bøjer sig nemlig.

Når vi står ved en vandhane, ved vi automatisk, at blå symboliserer kold og rød, varm. Når vi ser på stjernerne, er det omvendt! En stjerne, der glimter blå, er en "ny" stjerne, der brænder kraftigt. Ser man en, der glimter rødt, er det en "gammel stjerne, der ikke mere er så varm."

Om der er liv et andet sted i rummet? Det kan let være, men i vores solsystem er Jupiters måne, Europa, det bedste bud: her er der flydende saltvand under en is kappe, et andet bud på liv i rummet, et andet er at man selv kommer op på en rumstation. Ligesom Andreas Mogensen. Her kan man opleve det helt fantastiske, nemlig, at se op til 17 solopgange og ditto nedgange på et døgn.

Stjerner opstår, lever og går under. Man ved, at der på denne måde sendes flere grundstoffer ud i rummet. F. eks. carbon og jern. Og det er også i os. Altså: vi er lavet af stjernestøv.

Birgit

10. GILDE

Vores gildemøde blev denne gang holdt i Jeksen hytten. Det var en klar og meget smuk oktoberdag med strålende solskin, en dag hentet ud af billedbogen.

Hytten blev ikke brugt, men fik en tiltrængt udluftning. Mødet blev holdt nede på den solbeskinnede varme

skråning med udsigt over den blanke sø og de velfornøjede hoppende køer på marken.

Kunne være fra en Morten Kock film. Vi mødtes til middag og alle havde en lille godbid med, så det var en spændende frokost på den veldækkede bæk som bord. Vi sang nogle dejlige sange passende til årstiden.

Efter frokosten gik vi en tur i skoven, som sluttede med en lille andagt ved en gammel rådden træstub i skovkanten. Det var vigtigt for os alle, da vi længe har ønsket at få nogle ting sat på plads. Her tændte vi små fyrfadslys og stak stjerneaster hele vejen rundt på stubben, vi fik et glas i hånden og så blev der holdt en lille tale:

”Nu står vi her, og jeg kan kun sige, ingen grund til bekymring mere. Vi er kun 5 tilbage, men vi har besluttet os for at være frie efter alt det der er sket. Nu skal vi være glade, hvad vi også altid er. Stolte over, at vi ved fælles hjælp stadigvæk har 10. Gilde, holde sammen og være taknemmelig over, at vi er her og har hinanden.

Tiden er for kort til kævl og negativ snak, og det er ikke værd at bruge ord på. Nu vil vi lade vores glas forvandles fra gravøl til festvin og hermed er al 10. Gildes dårlighed begravet og festen begynder med dette festfyrværkeri.”

Vi gik nu tilbage til vores lille plads og drak kaffe med friskbagt brød og en sang garneret med god snak og nydelse af den smukke dag i det grønne. Det er en dag, som har høj gildelivsværdi for os.

Tiden ilede, pludselig var det aften. En skøn efterårsdag velsignede os. TAK!

ulla k.

FRIMÆRKELAUGET

Torsdag d. 6. oktober var der månedsmøde i DDS's spejderhytte i Tranbjerg.

Vi havde vores årlige besøg af Thorvald Halkær fra Skanderborg, der også denne gang viste eksempler og fortalte om interessante ting fra sin samling af breve og forsendelser fra ind- og udland.

Thorvald fortæller en spændende og ofte overraskende historie om sine klenodier. Endnu en hyggelig aften.

Uffe

HEROLDEN

udkommer næste gang

ca. 1. november 2016.

Deadline 15. oktober

Redaktør Ole Andreasen,
Grøndalsvej 170, 8260 Viby J.

Telefon 24 63 82 95

E-mail: herolden@mail.dk

De gamles fodspor

- og andre efterladenskaber

Ad usporlige veje er et bevaringsværdigt historisk dokument for nylig dukket op fra forborgne gemmer: Århus-gildets første "mødeprotokol", bogen hvori samtlige tilstedeværende gildebrødre prentede deres navne ved hver sammenkomst. Den er nu deponeret i spejdermuseet, hvor historisk interessererede kan få lov at blade i klenodiet.

Bogen begynder med stiftelsesfesten d.19.april 1939 og spander over tiden frem til september 1945. Vi håber meget at fortsættelsen fra 1945 til marts 1949, da gildets tredeling vedtoges, på lignende vis vil komme for dagens lys. I de første efterkrigsår skete det jo et par gange at et møde fik et særlig dramatisk forløb, som må kunne ses afspejlet i navnelisterne før og efter begivenheden. Indtil videre har vi altså kunnet følge udviklingen i gildets første seks leveår.

* * *

Sammenlignet med vore dages smukt dekorerede bind kan protokollen fra 1939 ved et flygtigt blik virke uanselig, men den er virkelig en særdeles nydelig lille sag i det format man kaldte oktav (lidt smallere end A5), indbundet i rødbrunt skind og med guldsnit. Sikkert i fagsproget klassificeret som "Lækker dagbog for den unge pige, velegnet som konfirmationsgave". Den rummer 168 linierede sider. Bindet er ikke prydet med gildeemblem el.lig.- det havde endnu ikke vundet indpas - og tilhørsforholdet fremgår kun af et stempel på bindets inderside, teksten "St.Georgs Gildet i Aarhus" i gammeldags snørklet skrift.

Århusgildet var blandt de første gilder i landet, men alligevel, må vi med beskæmmelse notere, så sent i rækken som nr.20. Alle de halvt store østjydske byer havde 3-4 års forspring. Man har forklaret dette århusianske efterslæb med, at der i 30'erne sattes så meget ind på at udbygge & stabilisere spejderarbejdet i Århusområdet, at der ikke var overskud til også at tænke på gildearbejde. Det lyder ikke helt usandsynligt, men det er ellers ikke her stedet at vurdere den sag.

* * *

På bogens første beskrevne side, under datoen 19.april 1939, står 19 navne, øverst landsgildemester Harald Petersens signatur, som man forresten næppe kunne tyde, hvis der ikke efter navnet stod "Stgm" (=Storgildemester, som titlen lød dengang). Derefter i blandet rækkefølge de 12 der blev de første århusianske gbr, og 14 gæster fra nær og fjern. Af de tolv er ikke mange i live idag. Kun een, Aage Kolind, er endnu aktiv gbr. De få andre har måttet forlade gildet pga sygdom, bortrejse eller svigtende interesse.

Blandt gæsterne dominerer Silkeborg med 6 gbr. Fra vores "modergilde" Randers (som også få måneder før barslede med Silkeborggildet) møder 4 gbr. Derudover var Aalborg, Fredericia og Åbenrå repræsenteret, og en enkelt København har ledsaget landsgildemesteren.

På de følgende sider dukker nogle nye navne op, og da der ikke før i 1940 optræder en rubrik for nyoptagelser må vi tro at de må medtælles som veteraner fra starten, der blot var forhindret i at deltage d.19/4 men som en del af de nævnte tolv var optaget proforma i modergildet.. På den måde kommer vi frem til at gildet er startet med op mod en snes medlemmer, hvis ikke andre kilder (som vi ikke i øjeblikket har adgang til) modsiger det.

Øvrigt skete generelt landet over - et forhold der må tilskrives det voksende kontaktbehov under krigen. Omkring årsskiftet ligger mødedeltagelsen på ca 30. Hvor stor en del af medlemmerne det udgør, er vanskeligere at fastslå pga af den vist i alle foreninger velkendte tilbøjelighed til "kun at tælle de lyse timer", som historikeren Aage Trommer udtrykker det i sin afhandling "Da spejderne kom til Danmark". Man bekendtgør ufortøvet enhver fremgang, men er meget tilbageholdende med omtale af stilstand og (især) tilbagegang. Medlemsbladet har ingen rubrik for udmeldelser.

Indtil udgangen af 1941 forekommer der ca 80 forskellige navne, men en stor del af dem genfindes kun i en begrænset tid. En nøje registrering af hvornår et navn forsvinder definitivt, vil være enormt tidkrævende. Her må vi nøjes med et groft skøn, der siger at omkring halvdelen var kun kortvarige bekendtskaber.

Årene 1942-45 viser øget tilgang. I denne periode finder man ca 120 indmeldelser og mødedeltagelsen sniger sig op mellem 70 og 80. Også her må vi give afkald på en optælling af hvor mange døgnfluer der var blandt de 120 nye. Fra andre kilder ved vi at medlemstallet nu har været i færd med at passere 100. Det må så ses i relation til at der ialt var en tilgang på ca 200 siden starten.

* * *

I 1942 påtager vi os rollen som modergilde for Grenå. Den 4/1 drager 14 gbr til Grenå og holder gildehal med optagelse af 6 gbr. Barselfærdene senere på året kan vi ikke spore, det hører hjemme i det nye gildes annaler.

Ind imellem gildehallerne finder man sider med overskriften Væbnerhal. Væbnere udgjorde åbenbart en mere eksklusiv forsamling end nu. Væbneroptagelse foregik ikke i en gildehal. Kun een gang ses der at være afholdt væbner- & gildehal sammen. Ved den lejlighed noteres ingen optagelse, men nogle få navne står som en sektion for sig, måske betyder det nyoptagne, måske er det tilfældigt.

Den første væbnerhal holdtes 8/4 1941 under særlig højtidelige former, igen var landsgildemester Harald Petersen kommet tilstede, tilligemed landsgildekansler Kai Thorning Madsen. Tolv gbr optoges som væbnere. Derefter holdes med jævne mellemrum væbneroptagelse, i snit tre gange årlig. Hver gang noteres omhyggeligt hvilke væbnerpligter de nye lover at påtage sig af de tre der skelnes imellem: bloddonor, spejderarbejde og hjælpetjeneste i gildet. Som regel deltager omkring 20 væbnere, naturligt nok med stigende tendens op gennem tiden, da efterhånden ca 70 gbr bliver væbnere.

Det er slet ikke så lidt der (forudsat tilstrækkelig tid & tålmodighed plus en vis planlægning) kan udledes af sådan et noget specielt kilde-skrift, selvom det "kun" rummer datoer og navne. Der er i det hele taget en rig arbejdsmark for interesserede i det materiale spejdermuseet har samlet og som fortsat foreges. Måtte det opildne flere til at forske videre i gildernes og spejdernes fortid!

August 1991.

Erling Fossum.

"De gamles fodspor" er hentet i HEROLDENS arkiv.

Bragt første gang april 1993.